

1. कोणत्या सात स्वदेशी बेड्या तोडून टाकण्याचे आवाहन वि. दा. सावरकरांनी केले आहे. 15

किंवा

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी शिक्षकांच्या कोणत्या जबाबदाऱ्या सांगितलेल्या आहेत?

2. साने गुरुजींनी 'खरा धर्म' या कवितेतून कोणते मानवतावादी विचार व्यक्त केले आहेत? 15

किंवा

'जहर खाऊ नका' या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत लिहा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट - 'अ'

क) माणूस ही एक अनेक परस्पर विरोधी प्रवृत्तींनी भरलेली अजब वल्ली आहे, असे पु. ल. देशपांडे का म्हणतात?

ख) ठाकरेशी झालेल्या लेखकाच्या पहिल्या भेटीचे वर्णन आपल्या शब्दांत करा.

ग) बाबा भांड यांनी ग्रामीण विकासाचा कोणता मंत्र सांगितला आहे.

किंवा

गट - 'ब'

च) जातीयता आणि प्रांतीयता याबाबत संयमाने वागण्याचे पथ पाळले पाहिजे, असे पु. ल. देशपांडे का म्हणतात?

छ) लच्छुच्या वैयक्तिक जीवनात कोणता बदल झाला पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.

ज) 'पाणी अडवा पाणी जिरवा' या पाठातून बाबा भांड यांनी कोणता अनुभव कथन केला आहे?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट - 'क'

त) 'वृक्षवल्ली आम्हां सोयरे वनचरे'। या अभंगाचा आशय स्पष्ट करा.

थ) 'प्रेमाचा गुलकंद' या कवितेचे रसग्रहण करा.

द) 'आडवेळचा पाऊस' या कवितेचा भावार्थ लिहा.

किंवा

गट - 'ड'

- प) 'मृगाचिया अंगी कस्तुरीचा वास'। या अभंगाचा आशय विशद करा.
- फ) नव तरुणाच्या एकतर्फी प्रेमाची व्यथा कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.
- ब) कौमार्यावस्थेतील स्त्रीत्व जपण्यासाठी शांता शेळके यांनी कोणत्या सूचना केल्या आहेत?

5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा.

10

गट - 'च'

- 1) पत्रलेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 2) संधी म्हणजे काय? संधीचे प्रकार सांगा.

किंवा

गट - 'छ'

- 3) कार्यालयीन पत्रव्यवहाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 4) व्यंजन संधीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

ब) पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

10

- 1) पत्रलेखनाचा क्रम सांगा.
- 2) नोकरीसाठी करावयाच्या अर्जाची रचना कशी असावी.
- 3) कौटूंबिक पत्रलेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 4) नियंत्रण पत्रिकेच्या लेखनाचे स्वरूप लिहा.
- 5) स्वरसंधी म्हणजे काय? प्रकार सांगा.
- 6) विसर्गसंधी म्हणजे काय?
- 7) पुर्वरूप संधी म्हणजे काय?

*****